

tjak og meiningar

Viðmerking til Rúna, val- evni hjá Tjóðveldis- flokknum í Sandoy

Henda sending byrjaði við samrøðu við áðurnevnda, sum segði, at eingin sjóverja hevði verið áðrenn føroysku Vaktartænastan byrjaði.

Hetta er skeivt at siga, tí síðani «Veðurin» og tey skipini, fóru at ansa um Føroyar, hevur eitt væla arbeiði verið gjørt. Tey menninir hava sanniliga lagt rygg til, og eitt hava teir dugað fram um Vaktartænastuna, teir hava dugað sær hógv.

Eingilskir trolarar komu at fiska við Føroyar og vórðu tiknir fyrri at hava av smáar meskar.

Fyri at vissa seg um, at alt var í lagi, keyptu teir trol úr Føroyum.

Tað var heldur ikki í lagi, teir vórðu eisini tiknir, ferdir fyrri rættin og fingur stóra bót. Føroyska vaktartænastan var ov strong har.

Føroyingar fiskaðu nógv við Skotland við nótaskipum. Sjóverjan har var so lagalig, at næstan alt gekk.

Hetta broyttist alt, soleiðis at kemur eitt føroyskt fiskiskip har nú, liggur vaktarskip og hyggur eftir teimum alla tíðina, men teir eru líka lagaligir enn við skip úr øðrum londum, sum teir altíð hava verið, bara ikki við føroyingar.

Hetta er úrsitið av tí máta, sjóverjan her brúkti móti fremmandum fiskiskipum.

Tjóðveldisflokkurin brúsaði fram, at allar fjarfiskiskapur skuldi burtur. Okkum nýttist hann ikki. Tað ráddi bara um at reka allar einvíst burtur av okkara leiðum, so var yvirflóð í Føroyum.

Javnaðarmenninir við Atla á odda, teir ivaðust

ikk: Fjarleiðirnar skuldu eisini varðveitast. Landgrunnur okkara var ov litil einsamallur til allan flotan.

Einsamallur stóð hann, Javnaðarflokkurin. Sambandsflokkurin og Fólkaflokkurin høvdu onga stóðu, teir bíðaðu bert til at kunna rumbra ímóti Javnaðarflokknum til valið.

Eingin ivast í dag um hvør ið fekk rætt. Trupuleikarnir í fiskivinnuni í dag eru, at leiðirnar eru ov tringar, alt er við at vera uppfiskað.

Hesin skiparin hjá Tjóðveldinum er kanska umskiltur, hevur so litlar royndir við Føroyar, hevur siglt uttanlandssigling, sjálvandi við donskum kjøli, og fiskar nú á Bornholm, í donskum vatni!

Javnaðarmaður í Sandoy

Fólkaflokkurin og alivinnan

Valevni Fólkaflaksins í Norðurstreymoy, Øssur Dam Jacobsen, skrivur í grein í Dagblaðnum, at alivinnan er lögð upp í haft av núverandi landsstýrissamgongu.

Sjálvur meti eg ikki, at landsstýrið hevur lagt alivinnuna upp í haft, men hinvegin hevur landsstýrið havt stýring við vinnuni, um enn tað kanska átti at verið gjørt enn effektivari.

Men greinin hjá Øssuri bendir á, at hann vil hava, at stórkapitalistarnir

sleppa fram at og skúgva teir, sum í dag starvast í hesi vinnu, burtur.

Øssur spyr: Hvi ræðast dugnalig fólk? Hvat man hann bílla sær inn. Eru tey, sum í dag starvast í alivinnuni, ikki nóg dugnalig, ella er patentloysnin upp á alt, at fólkaflaks-kapitalistarnir skulu leggja sína køvandi hond á allar bygdamenningarroyndir, ið verða gjørdar her í landinum.

Nei, tað ið alivinnan hevur brúk fyrri í dag, er at fáa frið at menna seg und-

ir teimum viðurskiptum, ið galdandi eru í dag. Og tað gerst einans við at halda køvandi hond Fólkaflaksins vekk frá landsins leiðslu.

Skal alivinnuni vera liv lagad sum eitt bygdamennandi tiltak, so gerst hetta einans við at seta ein sterkan Javnaðarflokk inn á ting tann 8. november.

Gjøgv, 24. okt. 1988

Sofus Johannesen

Geykaungar valdast

Sonevndur Setursvinur átalur Gisleyg Dahl Bonde fyrri ætlanir hennara um at blaka Fróðskaparsetrið út av Debessartroð fyrri at útvega høli til «týðandi» stovnin Heilsufroðiligu Starvsstovnu.

Setursvinur endar grein sína við at halda, at tað kann ikki sigast at vera beinleiðis klókur politikkur at seta landsstovnar til at klandrast um høli.

Hetta er skilgøð tala.

Men millum byrjan og enda á greinini fer sami gøði Setursvinur sjálvur so glaðbeintur í hernað móti øðrum landsstovnum á Debessartroð, Heilsufroðiligu Starvsstovni, sum er ein geykaungi. Fiskirannsóknarstovni og Landsskjalasavni, sum eisini hava dugað at gera sær dælt av tí naiva setrinum.

Landsskjalasavnið hevur fingið «uppafur fleiri» skrivstovur. Man Seturs-

vinur vita, hvørjar skrivstovur Landsskjalasavnið hevði, áðrenn tað fekk gomlu Postmeistarhúsin?

Greinin gevur yvirhøvur ta fatan, at Fróðskaparsetrið er einasti stovnur, sum hevur heimarætt á Debessartroð, og sett at siga er tað ikki fyrstu ferð, eg fái varhugan av, at onkur heldur so á Fróðskaparsetrinum. Tí man helst vera neyðugt at triva í tann partin av søguni hjá Debessartroð, sum

DD prógvar dygdina í heimastýris- lógini

Javnaðarflokkurin hevur ikki nakra dupultstrategi og tí kann hann ikki vera størsti meinbogi fyrri loysingini. Hvussu er við Tjóðveldisflokknum, tá ein partur sigur seg vera socialistiskan, meðan hin parturin — tann borgarlígi endin — hálovar Fólkaflokknum?

«Og Javnaðarflokksins dupultstrategi — broyttingar eftir fólksins krevum í tann mun vandi er fyrri at missa javnaðaratkvøður, samstundis sum rikisfelagskapurin verður fasthildin — hevur eydnast sera væl til henda dag. Okkara uppgáva má vera at avdúka hesa dupultstrategi, so hvørt einasta mannsbarn í Føroya landi skilir, at við Javnaðarflokknum verður eingin loysing», skrivur Dagfinn Danbjørg í 14. September.

Dagfinn Danbjørg ber eitt gott prógv fram, hvussu framsýgnir menninir, sum smíðaðu heimastýrslógina, vóru á nógvum okjum. Tað ber júst til at taka yvir málseki, tá tíðin er komin til tað, ella tá tað er eitt folkaynski — eitt politiskt ynski. Og tað eru enn fleiri málseki at yvirtaka.

Hvør sigur ikki, at lög-

regla, kirkja og undirgrund verða yvirtikin í næsta valskeiði. Vit mugu bara gera okkum greitt, hvussu vit skulu fyriskipa hesi málseki eftir eina móguliga yvirtøku. Tað er væl einki dulmál, at tað er nóg so stríggði at fyriskipa tað, sum á okkum varð lagt í samband við «blokkina». Hvussu hevði verið, um alt skuldi verið yvirtikið eftir einum degi. Dagfinn Danbjørg?

Nei, Javnaðarflokkurin hevur ikki hasa dupultstrategiina í samband við yvirtøkur/loysing og samriki/samband. Tað er einki dulmál, at ein partur av Javnaðarflokknum er meira sambandskur, meðan ein annar er meira sjálfstýrissinnaður. Í 70-um vórðu fleiri yvirtøkur framdar og Sambandsflokkurin vann stórsigur uppá hesar yvirtøkur og nógv sambandsinnað javnaðarfólk fóru yvir til henda afturhaldsflokk. Skuldi Javnaðarflokkurin bara gjørt tað, ið var opportunt, ja, so gekk hann ikki við til hesar yvirtøkur, og flokkurin hevði kanska framvegis havt eini 28% av atkvøðunum.

Men júst her er aðalmunurin millum Javnaðarflokkinn og Sambandsflokkinn. Javnaðarflokkurin er ein dynam-

iskur flokkur, ið tekur avbjóðingar upp á øllum okjum — eisini tí tjóðskaparlíga. Javnaðarflokkurin hevur heldur ikki sum Sambandsflokkurin noktað fyrri at endurskoða og nymótansgera Heimastýrslógina. So á tram-anum til kann hon heldur ikki vera, tí í einum valriti hjá Tjóðveldisflokknum fyrri 4 árum síðani mælti tann

nú so viðgongdi loysingarflokkurin til broyttingar í hesi lóg, sum flokkurin annars ikki vil kennast við. At tað eru bólkur í einum flokki, er ikki nakað nýtt, og almenni politikkurin hjá einum flokki má taka hædd fyrri øllum sjónarmiðum. Heldur ikki Tjóðveldisflokkurin stendur sum ein maður. Sambært kanning taka bara 72% undir við loysingarkrevunum — og hvussu ofta hoyrist ikki í politiskum orðaskifti: «eg eri tjóðveldismaður, men eg eri ikki socialistur». Hoast ein annar bólkur roynir at sannføra fólk um, at flokkurin er ein viðgongdur socialistiskur flokkur.

Tí, vilt tú eina hóvliga gongd á tjóðskaparoknum, samstundis sum tú ert demokratiskur socialistur, so er eitt at velja: Javnaðarflokkinn!

-n

Setursvinur leggur burtur, og lat meg bert gera tað í hansara anda.

Helmingurin av Debessartroð varð í 1926, minnist meg rætt, keyptur til teir 3 stovnar Landsskjalasavnið, Landsskjalasavnið og Fornminnisavnið.

Hin helmingurin varð í 1946 keyptur til Fornminnisavnið.

Hvør húsast í dag á

Debessartroð, og hvør tosaði um geykaungar?

Gomlu Postmeistarhúsin vórðu í 1972 keypt til Søvn Landsins. Fornminnisavnið fekk tey til brúks og eftir tað Landsskjalasavnið. Hvør ið lovar hvørjum høli á Debessartroð, havi eg onga hylling á, og enn minni dugi eg at skilja, hvussu Fiskirannsóknarstovan kann geva avkall uppá og Fróð-

skaparsetrið fara at gera gerðabyti um hús hjá søvnnum landsins, ella var tað onkur, sum nevndi geykaungar?

Tey stovnar, sum Debessartroð varð keypt til, eru annaðhvørt longu trokkaðir út ella eru á vegg út. Eftir sita geykaungarnir og hvina undan hvørjum øðrum.

Arne Thorsteinsson